

17.28x25.76	1	עמוד 25	כותרת - ידיעות אחרונות	20/02/2018	62376704-5
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

יועז הנדל • "מבחן בגין"

מה תספר ההיסטוריה על נתניהו

אתמול צוין יום פטירתו של מנחם בגין ז"ל. בניגוד לחבריי בשמאל, שאימצו אותו לליבם בשנים האחרונות, בעיניי בגין היה ונותר מור דל לחיקוי. לא אדם מושלם, אבל מספיק להציב את שמו מול הפרשות הנוכחיות ולקבל תשובה מהי דרך הישר.

השכל הישר, לדוגמה, יודע להסביר מה קרה לנתניהו בפרשת המתנות. מרגע שהודה שקיבל מתנות, "מבחן בגין" מבהיר מה הבעיה, פלילי או לא פלילי. עובד ציבור לא יכול לקבל מתנות במיליון שקלים בצורה שוטפת במשך עשור. אין פקיד עירייה שיכול לקבל מתנות כאלה מחבר שבמקרה גר בעיר או בונה בה. גם לא חבר כנסת. וכשמדובר בכך את ניגוד העניינים, זה הופך אפילו לבעייתי יותר מבחינה משפטית.

לעומת המתנות, השכל הישר - לפחות שלי - מתקשה להבין את תיקי התקשורת. להסביר מה גרם לנתניהו להסתכן, לחצות קווים, או ליפול בענייני כיסוי תקשורת. הרי "התקשורת" מעורב לא הצליחה להשפיע על קהל הבוחרים שלו להצביע אחרת, להפך. כך היה כשהייתה הומוגנית, ואני ואחרים הצבענו לנתניהו, וכך כעת כשהיא מגוונת יותר ומככבים בה גם עיתונאים וכלי תקשורת מימין.

או מה גרם לנתניהו להסתכן כל כך? התשובה שלי היא: דפי ההיסטוריה. נתניהו רואה לטווח ארוך. הוא מביין שמי שכותב את ההיסטוריה הם לא המנרטים של הליכוד, מירי רגב, דוד אמסלם או מיקי זוהר, אלא היסטוריונים כמו אביו המנוח - ה"אליטות" מימין ומשמאל. זו הסיבה שמניעה אותו לנסות לשכנע שבחיי תוצרי כהונתו.

הנה סיפור מ-2011, כאשר שימשתי יועץ שלו. בוקר אחד התפ"רסם ב"הארץ" מאמר של ארי שביט על האידאולוגיה של נתניהו. בעיניי המאמר היה מצויף. הוא שיכח את הראייה האסטרטגית של נתניהו, ותקף את השמרנות וההססנות המדיניות שלו. תקיפה מהסוג הזה היא ברכה לציבור הבוחרים. בעיני נתניהו זה לא היה מאמר טוב, למרות חצי הכוס המלאה. הוא ביקש שנכתוב תגובה,

והשקיע בכך זמן. החשיבות שייחס לטור בודד היא התורה כולה על רגל אחת: תורת המילים של נתניהו.

נתניהו מתמרחן טוב את הספינה, אבל לא ימינה אלא במרכז. רק המילים שלו הן ימין. צודקים אלה הטוענים שביום שאחרי נתניהו דבר לא ישתנה. הים יישאר אותו ים, והערבים אותם ערבים. מי שמאמין שנתניהו הוא מחסום לשלום, עומד להתאכזב פעמיים. ראשית, שלום לא יבוא - לא תהיה מדינה פלסטינית עצמאית, כי מדינה כזו תהווה סכנה קיומית לישראל. שנית, נתניהו הוא "מח"סום" אך ורק לכעס מימין על מגבלות הבנייה ומדיניות ההקפאה ביו"ש. ביכולתו למרוח, להגיד דבר והיפוכו, הוא מייצר לימין צי"נור לשחרור קיטור.

נתניהו רואה נכוחה את המגבלות המדיניות הקיימות, אלא שמבחינתו האמירה חשובה מהמעשה: המילים הן הכל. הוא עומד על כתפי ענקים - ראשי הממשלה לפניו - ובהיבטים המדיניים לא שונה אפילו מהשמאלנים שבהם. לפעמים אני מנסה לדמיין מה היה קורה אם מפא"י הייתה מאמצת את חזון ארץ ישראל השל"מה. התשובה היא שהיו היום ביו"ש שני מיליון ישראלים ולא רק חצי מיליון. כשמפא"י רצתה, היא לפחות הצליחה להקים שכונות אדירות במזרח ירושלים.

יש שיאמרו שנתניהו הוא זה שדווקא בנה ביו"ש פחות מכל השאר (שליחו לשיחות השלום הופיע תמיד עם טבלאות שהראו שדווקא ברק, אולמרט ושרון בנו יותר). הוא מתמרחן מדינית מצויף, אבל מתקשה לתמרחן את מעשיו ותוצאותיהם כך שיתאימו לתדמית. כל יתרונו בשמרנותו. בעיניי זה מספיק; לא בעיני אלה שכותבים את ההיסטוריה. לא ב"מבחן בגין". זו הסיבה שנתניהו מחפש דרכים להשפיע על מה שנכתב ועל כותבים. הוא רוצה לשכנע דווקא את אלה שלא מצביעים ולא יצביעו עבורו.

בתולדות הציונות יש מקום של כבוד לעיתונאים. הרצל ו"בוטניסקי עסקו בעיתונות. נתניהו, בניגוד לנציגיו ברשתות החברתיות ותגובותיו הכתובות, מעריך עיתונאים ומעריך מילים. וזה האבסורד: יותר מחולשתו למתנות, חולשתו להיסטוריה עלולה לעלות לו באופן שבו ייחרת בזיכרון ההיסטורי. ■

יתרוננו של נתניהו בשמרנותו. בעיניי זה מספיק; לא בעיני אלה שכותבים את ההיסטוריה. זו הסיבה שהוא מחפש דרכים להשפיע על מה שנכתב עליו ועל כותבים. הוא רוצה לשכנע דווקא את אלה שלא מצביעים ולא יצביעו עבורו

